

Dosar nr. 3r-262/23
2-22179367-01-3r-29092023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, I. Dutca, G. Dașchevici)

DECIZIE

25 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând recursul depus de Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Onța Vera către Agenția Servicii Publice cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La data 07 decembrie 2022 Vera Onța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea înaintată de Onța Vera a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 23 mai 2023, Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm a depus apel împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Vera Onța, deoarece apelanta nu a depus în termen motivarea apelului.

La 25 septembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm, a depus recurs împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului.

În motivarea recursului, reprezentantul recurenteii, avocatul Anatolie Bacalâm a indicat că în perioada 23 -30 iulie 2023 s-a aflat în concediu și nu era în țară, astfel

neavând acces la internet, dar și la întoarcere în țară nu a depistat hotărârea motivată a primei instanțe ca fiind intrată pe e-mail. Pe perioada 30 iulie - 09 august 2023, de asemenea, nu a putut să iasă la serviciu, din motive de sănătate și se trata la domiciliu. Presupune că dacă și a fost expediată în adresa sa, posibil mesajul să fi intrat ca spam, pe care din motiv de securitate nu le deschide, care se șterg din moment ce nu sunt citite.

La 29 septembrie 2023 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimetei ASP copia recursului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 12 septembrie 2023. Astfel, recursul depus de Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm, la 25 septembrie 2023 este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă, că prin hotărârea din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea înaintată de Onța Vera a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 23 mai 2023, Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm a depus apel împotriva hotărârii din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Vera Onța, deoarece apelanta nu a depus în termen motivarea apelului.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcana fost pronunțat la data de 19 mai 2023.

La 23 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, adresa: xxxxx avocatul Anatolie Bacalâm, în interesele Verei Onța, a depus apel împotriva hotărârii din 19 mai 2023, menționând că va depune motivarea apelului după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată (f.d. 52).

Prin cererea expediată prin poșta electronică de pe adresa electronică xxxxx la data de 22 mai 2023 avocatul Anatolie Bacalâm a solicitat eliberarea hotărârii motivate a primei instanțe (f.d. 50).

Acest fapt atestă că avocatul Anatolie Bacalâm și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice la adresa indicată.

Potrivit materialelor cauzei, la 27 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, la adresa de e-mail: xxxxxx reprezentantului apelantei, avocatului Anatolie Bacalâm i-a fost notificată hotărârea motivată din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcan, fapt ce se atestă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.59).

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, în corespundere cu art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind comerțul electronic, comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege.

Articolul 21 alin.(1) aceeași Lege, prevede că comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expediată nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice,

inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat.

Sub acest, aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează modalitate de comunicare a actelor judecătorești prin mijloace electronice. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătorec. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, luând în considerare lipsa acestor mențiuni, extrasul atașat la materialele cauzei de către prima instanță demonstrează incontestabil că hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată reprezentantului recurente Vera Onța, avocatului Anatolie Bacalâm, prin intermediul poștei electronice și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind declarative argumentele invocate în recurs, precum că avocatul Anatolie Bacalâm nu a recepționat copia hotărârii motivate a primei instanțe prin poșta electronică.

De asemenea, hotărârea motivată din 19 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost publicată pe pagina web a instanței de judecată la data de 27 iulie 2023.

Respectiv, recurenta Vera Onța, precum și reprezentantul acesteia, avocatul Anatolie Bacalâm au avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe, inclusiv de pe portalului național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

Astfel, termenul pentru depunere motivării apelului, conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a început să curgă de la data de 28 iulie 2023, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate a primei instanțe și urma să expire pe data de 26 august 2023, zi de sâmbătă, însă având în vedere regula calculării termenelor de procedură stabilit la art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi pentru depunerea motivării apelului a fost data de 28 august 2023, zi de luni.

La caz, de către Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm nu a fost depusă motivarea apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin.(2) Cod administrativ și nici până la data pronunțării încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recursului, precum că în perioada 23-30 iulie 2023 s-a aflat în concediu și nu era în țară, astfel neavând acces la internet și că pe perioada 30 iulie - 09 august 2023, de asemenea, nu a putut să iasă la serviciu, din motive de sănătate, or, aceste argumente sunt declarative, neavând relevanță la caz.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, recurenta Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit. b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Vera Onța, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm și se menține încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Onța Vera către Agenția Servicii Publice cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Perfeni